

عنوان مقاله:

زمینه های کاربرد مفهوم تکبر در مثنوی

محل انتشار:

سومین همایش متن پژوهی ادبی (نگاهی تازه به آثار مولانا) (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

محمدکاظم یوسف پور - دانشیار دانشگاه گیلان

راضیه فانی اسکی - دانشجوی دکتری دانشگاه گیلان

خلاصه مقاله:

جلال الدین محمد بن محمد (604-672 ق) ملقب به مولانا شاعری عارف است. بهندرت می توان مساله ای را در زمینه مسایل اخلاقی و عرفانی یافت که از نگاه دقیق اودور مانده باشد. کبر هم از آنجمله صفات اخلاقی است که مولانا توجه خاصی به آن نشان داده است. به ویژه در مثنوی که با کمک اصطلاحاتی چون استکبار، عجب، خودبینی، منی و انابیی دراین زمینه شاهد آموزه های مفصلی هستیم. با توجه به آنچه گفته شد، در این پژوهش به بررسی رویکردهای گوناگون شاعر در زمینه تکبر پرداخته شده است. اطلاعات این مقاله با استفاده از شیوه توصیفی- تحلیلی جمع آوری شده اند و نتایج حاصل از این بررسی ها نشان می دهد که مولانا در مثنوی در صدد است تا راه های شناخت تکبر، راه های دوری از آن و درمان آن را برای مخاطب روشن کند و به منظور عینیت بخشیدن به آموزه ها و ملموس تر کردن آنها از متکبران بزرگی چون ابلیس، نمرود و فرعون هم سخن به میان می آورد و حدود تکبر و تواضع را مشخص می کند. شاعر علاوه بر شناساندن عوامل تکبرزا، راه های درمان را نیز به وضوح بیان می کند. بزرگترین راه چاره این بیماری در مثنوی شناخت خداوند و عشق ورزیدن به پروردگارا است. خودشناسی و یاری گرفتن از اعمالی چون تواضع، استغفار، ریاضت، سجده در پیشگاه حق، قرار رفتن در ظل پیر و مهمتر از همه اینها توکل راه های دیگر درمانند.

کلمات کلیدی:

مولانا، مثنوی، تکبر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/639739>

